

پیشگفتار

تئوری موسیقی نخستین و مهم‌ترین عامل به‌عنوان پایه و اساس جدی در آموزش موسیقی به‌شمار می‌رود. در قرن حاضر، با توجه به پیشرفت تکنولوژی و متدولوژی، برای تربیت گوش و ادراک ریتم از نظر موسیقی، و آموزش خوانندگی و نوازندگی و آهنگسازی و غیره نیاز مبرمی به تسلط در شناخت کلیه علائم نت‌نویسی به‌طور کامل احساس می‌شود. به همین دلیل کتاب‌های بی‌شماری با روش‌های گوناگون به‌منظور تطبیق با فرهنگ‌های مختلف توسط متخصصان این فن، متناسب با امکانات و نیاز هنرجویان حرفه‌ای و غیرحرفه‌ای به رشته تحریر درآمده است. به این ترتیب هر گونه کمبود آموزشی در این درس بنیادی می‌تواند در نتیجه کار اثر نامطلوب داشته باشد. یکی از این‌گونه کمبودها، نبود مسائل و تکالیف عملی در این درس است.

در خصوص این مطلب و چاپ کتاب تئوری موسیقی، تألیف نگارنده، همان‌طور که در پیشگفتار کتاب مزبور آمده است، تدوین، آن با توجه به نیاز هنرجویان هنرستان عالی موسیقی ملی و امکانات موجود در آن هنرستان صورت گرفته و در نتیجه طرح مسائل و تکالیف و شرح مبسوط مطالب فشرده آن به عهده مدرسان آن هنرستان گذاشته شده بود.

پس از چاپ کتاب تئوری موسیقی برای استفاده دستاران آن‌که به هیچ‌وجه دسترسی به متخصصان موسیقی ندارند، کمبود مسائل و تکالیفی که بتواند اطلاعات و دانستی‌های این قبیل خوانندگان را در این درس بنیادی بیش از پیش اعتلا بخشد، احساس شد.

امید است با چاپ این سه جلد در یک مجلد هنرآموزان موسیقی به این وسیله به تکامل دانستی‌ها و توانایی‌های عملی خود بیش از پیش ترغیب شوند.

مصطفی کمال پورتراب

مهرماه ۱۳۸۶

Shiraz-Beethoven.ir

دوره نخست

۱. نام نت‌ها را در جهت بالا رونده و پایین رونده بنویسید.

الف) از مینای نت دو
(در جهت بالا رونده)
Do, Re, Mi, Fa, Sol, La, Si, ||

ب) همان تمرین را تکرار کنید
(در جهت بالا رونده)
Do, , , , , , , ||

پ) از مینای نت ر
(در جهت بالا رونده)
Re, , , , , , , ||

ت) از مینای نت می
(در جهت بالا رونده)
Mi, , , , , , , ||

ث) از مینای نت فا
(در جهت بالا رونده)
Fa, , , , , , , ||

ج) از مینای نت سل
(در جهت بالا رونده)
Sol, , , , , , , ||

چ) از مینای نت لا
(در جهت بالا رونده)
La, , , , , , , ||

ح) از مینای نت سی
(در جهت بالا رونده)
Si, , , , , , , ||

در جهت پایین رونده
Si, La, Sol, Fa, Mi, Re, Do. ||

در جهت پایین رونده
Si, , , , , , , ||

در جهت پایین رونده
Do, , , , , , , ||

در جهت پایین رونده
Re, , , , , , , ||

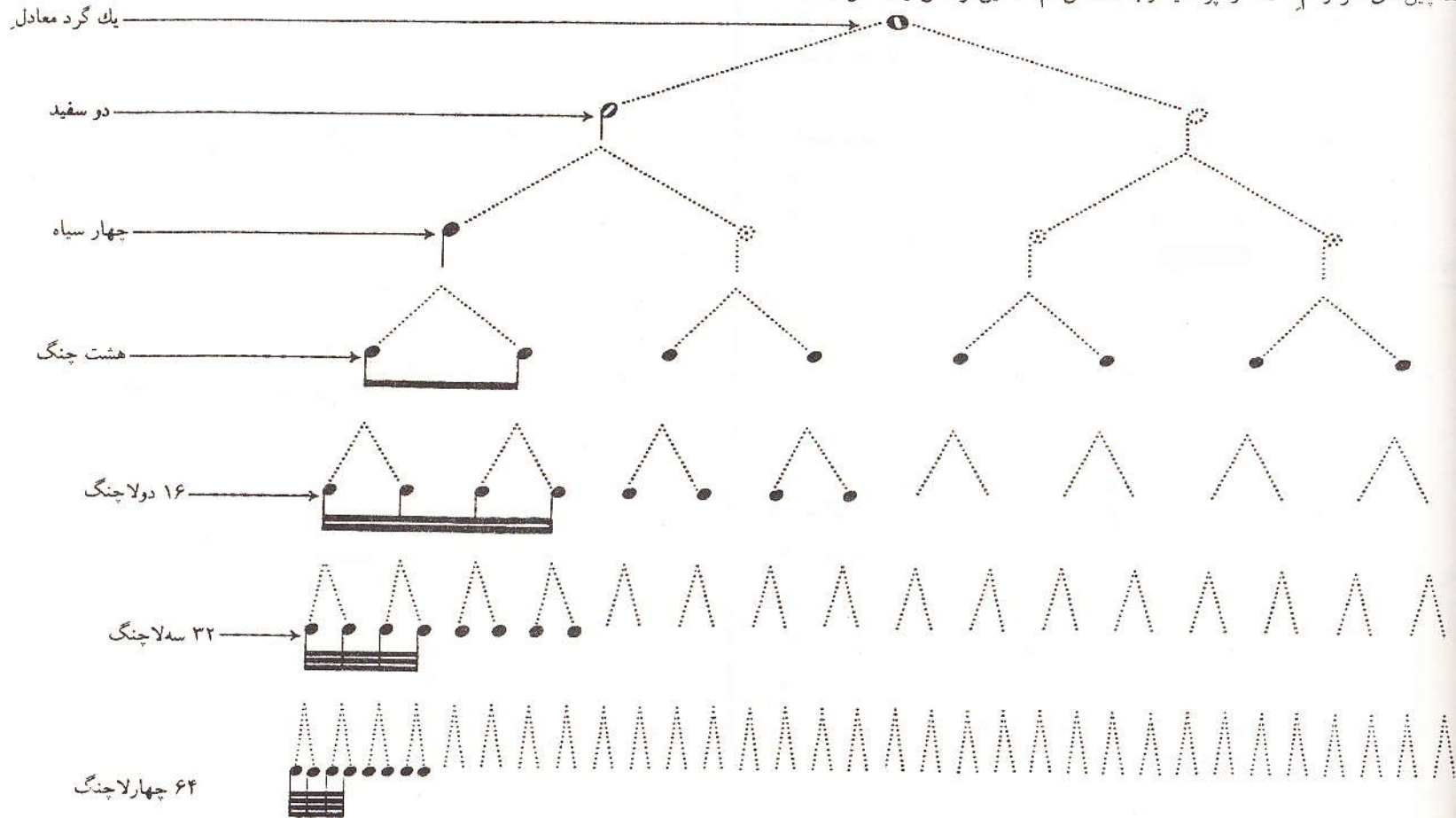
در جهت پایین رونده
Mi, , , , , , , ||

در جهت پایین رونده
Fa, , , , , , , ||

در جهت پایین رونده
Sol, , , , , , , ||

در جهت پایین رونده
La, , , , , , , ||

نقطه چین های سر و دم نت ها را پر کنید و با گذاشتن دم، شاهین نواقص را تکمیل کنید.

تمرین شناخت و مقایسه گام نسبی تنوریک (طبیعی) با گام بزرگ نسبی مربوطه. نام نت‌هایی را که جای آن‌ها در نقطه‌چین‌ها خالی است و مربوط به گام‌های ماژور و مینور نسبی است پر کنید. گام‌های بزرگ به صورت پایین‌رونده در خط بالا و گام‌های نسبی مربوط نیز به صورت پایین‌رونده در خط پایین آن نوشته شده است.

	درجه اول	درجه دوم	درجه سوم	درجه چهارم	درجه پنجم	درجه ششم	درجه هفتم	درجه هشتم
دو ماژور	<i>Do</i>	<i>Re</i>	<i>Mi</i>	<i>Fa</i>	<i>Sol</i>	<i>La</i>	<i>Si</i>	<i>Do</i>
[لا مینور (نسبی کوچک دو ماژور).	<i>La</i>	<i>Si</i>	<i>Do</i>	<i>Re</i>	<i>Mi</i>	<i>Fa</i>	<i>Sol</i>	<i>La</i>
سل ماژور	<i>Sol</i>							
[می مینور (نسبی کوچک سل ماژور)	<i>Mi</i>							
رماژور	<i>Re</i>							
[سی مینور (نسبی کوچک رماژور).....	<i>Si</i>							
لا ماژور	<i>La</i>							
[فادیز مینور (نسبی کوچک لا ماژور).....	<i>Fa</i>							
می ماژور	<i>Mi</i>							
[... مینور (نسبی کوچک می ماژور).....	<i>Do</i>							
سی ماژور	<i>Si</i>							
[.... مینور (نسبی کوچک سی ماژور).....	<i>Sol</i>							
فادیز ماژور	<i>Fa</i>							
[... مینور (نسبی کوچک فادیز ماژور).....	<i>Re</i>							

۷. تغییر فرم‌های میزان ترکیبی سه ضربی

از میزان $\frac{9}{16}$ به $\frac{9}{4}$ به $\frac{9}{8}$

d) Andante

نمونه بالا را به صورت میزان $\frac{9}{4}$ بنویسید.

نمونه بالا را به صورت میزان $\frac{9}{16}$ بنویسید.

از میزان $\frac{9}{8}$ به $\frac{9}{16}$ به $\frac{9}{4}$

e) Andante moderato

نمونه بالا را به صورت میزان $\frac{9}{16}$ بنویسید.

نمونه بالا را به صورت میزان $\frac{9}{8}$ بنویسید.

از میزان $\frac{9}{8}$ به $\frac{9}{4}$ به $\frac{9}{16}$

Moderato

نمونه بالا را به صورت میزان $\frac{9}{4}$ بنویسید.

نمونه بالا را به صورت میزان $\frac{9}{8}$ بنویسید.